

Visit Finland

Visit Finland Matkailijatutkimus

Talvikausi 2016–17 (marras-huhtikuu)

Visit Finland tutkimuksia 10

Finpro, Visit Finland
Helsinki 2017

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	4
Johdanto	5
Matkat Suomeen ulkomailta.....	6
Matkan kesto ja yöpymispaikat	8
Rahankäyttö Suomessa	10
Matkailijoiden profiili.....	15

Tiivistelmä

Suomessa vieraili marras-huhtikuussa 2016–2017 hieman vajaa 3,6 miljoonaa ulkomaalaista matkailijaa. He käyttivät Suomessa rahaa yhteensä noin miljardi euroa, jonka lisäksi matkailijat olivat maksaneet matkaan liittyviä ennakkomaksuja noin 250 miljoonaa euroa. Eniten Suomeen jättivät rahaa venäläiset (yhteensä 307 miljoonaa euroa) ja kiinalaiset (136 miljoonaa euroa) ennakkomaksut mukaan luettuina.

Suhteessa Suomessa vietettyyn aikaan, venäläiset olivat ahkerimpia kuluttajia. He käyttivät päivää kohden 126 euroa, kun seuraavaksi ahkerimmat kuluttajat, japanilaiset ja kiinalaiset matkailijat, käyttivät vastaavasti 99 ja 98 euroa Suomessa vietettyä päivää kohden.

Kaikista Suomessa vierailleista ulkomaalaisista matkailijoista 45 prosenttia (1,6 miljoonaa matkustajaa) ei yöpynyt Suomessa. Näiden päivämatkalaisten osuus nousi noin 9 prosenttiyksikköä edellistalvesta.

Ulkomaalaiset matkailijat yöpyivät Suomessa yhteensä 13,1 miljoonaa yötä, joista vajaa kolmannes vietettiin vuokramökeissä, runsas neljännes tuttavien tai sukulaisten luona ja hotelleissa. Suomessa yöpyneistä ulkomaalaisista matkailijoista runsas kolmannes (36 %) yöpyi maksuttomassa majoituksessa, esimerkiksi omassa asunnossa tai tuttavien luona.

Johdanto

TARKOITUS

Visit Finland Matkailijatutkimus on osa TAK Rajatutkimusta, joka on vuonna 1997 aloitettu, jatkuva tutkimus, jonka tarkoituksena on tuottaa tietoa ulkomailla asuvista, Suomessa vierailleista matkailijoista. Tutkimuksen avulla saadaan selvitettyä mm. Suomessa vuosittain käyvien matkailijoiden määrä ja heidän Suomeen jättämänsä rahasumma. Lisäksi tutkimus tuottaa tietoa eri maista saapuvien matkailijoiden profiileista: kuinka pitkään Suomessa viivytään, missä yövytään, miksi Suomeen tullaan, kuinka usein Suomessa käydään, mitä matkan aikana tehdään, missä matkan aikana käydään, mitä Suomessa tehdään jne.

TOTEUTUS

Tutkimus toteutetaan haastattelemalla eri viikonpäivinä ja kellonaikoina Suomen raja-asemilla yli 14-vuotiaita, ulkomailla asuvia, Suomesta poistumassa olevia matkailijoita.

Haastateltavat poimitaan otokseen tasaväliotannalla, esim. valitsemalla joka viides matkustaja. Haastattelupäivät arvotaan satunnaisesti.

Haastatteluja tehdään Helsingin ja Turun satamissa, Helsingin, Turun, Tampereen, Rovaniemen ja Kittilän lentokentillä, sekä itärajalla Vaalimaalla, Nuijamaalla, Vainikkalassa, Imatralla ja Niiralassa. Itärajalla ei huomioida raskasta liikennettä ja Helsingin satamissa kansainvälisiä risteilyaluksia. Helsingin lentokentän transito-liikenne ei ole mukana luvuissa

Raportissa matkojen määrä vastaa em. raja-asemien kautta Suomesta marras-huhtikuussa 2016–17 poistuneiden ulkomailla asuvien matkailijoiden määrää.

Tutkimusajanjakson aikana Suomesta poistumassa olleita matkailijoita poimittiin otokseen yhteensä 18 766. Heistä 1 895 (10,1 %) ei tavoitettu ja 5 429 (29,7 %) asui Suomessa. Ulkomailla asuvista alle 15-vuotiaita oli 244 (1,9 %) ja 2 121 (11,3 %) henkilöä kieltäytyi vastaamasta. Loppuun asti vietyjä haastatteluja tehtiin marras-huhtikuun aikana yhteensä 9 303.

Tutkimuksen käytännön toteutuksesta vastaa Tutkimus- ja Analysointikeskus TAK Oy.

LUOTETTAVUUS

Tulokset on painotettu vastaamaan lentokenttien, satamien ja itärajan todellisia matkustajamääriä. Helsingin lentokentän osalta matkustajamäärät on painotettu matkakohteittain (maittain). Lisäksi itärajan aineisto on painotettu vastaamaan henkilöautoilla, linja-autoilla ja minibusseilla (7–16 matkustajaa) matkustavien henkilöiden todellisia jakaumia. Nämä todelliset jakaumat on saatu erikseen eri raja-asemilla tehtyjen laskentojen sekä kulkuneuvotilastojen avulla.

Tuloksista on poistettu matkustajat, jotka työskentelevät Suomessa, olivat yli 3 kk kestäneellä työ-/opintomatalla, käyvät Suomessa yli 50 kertaa vuodessa.

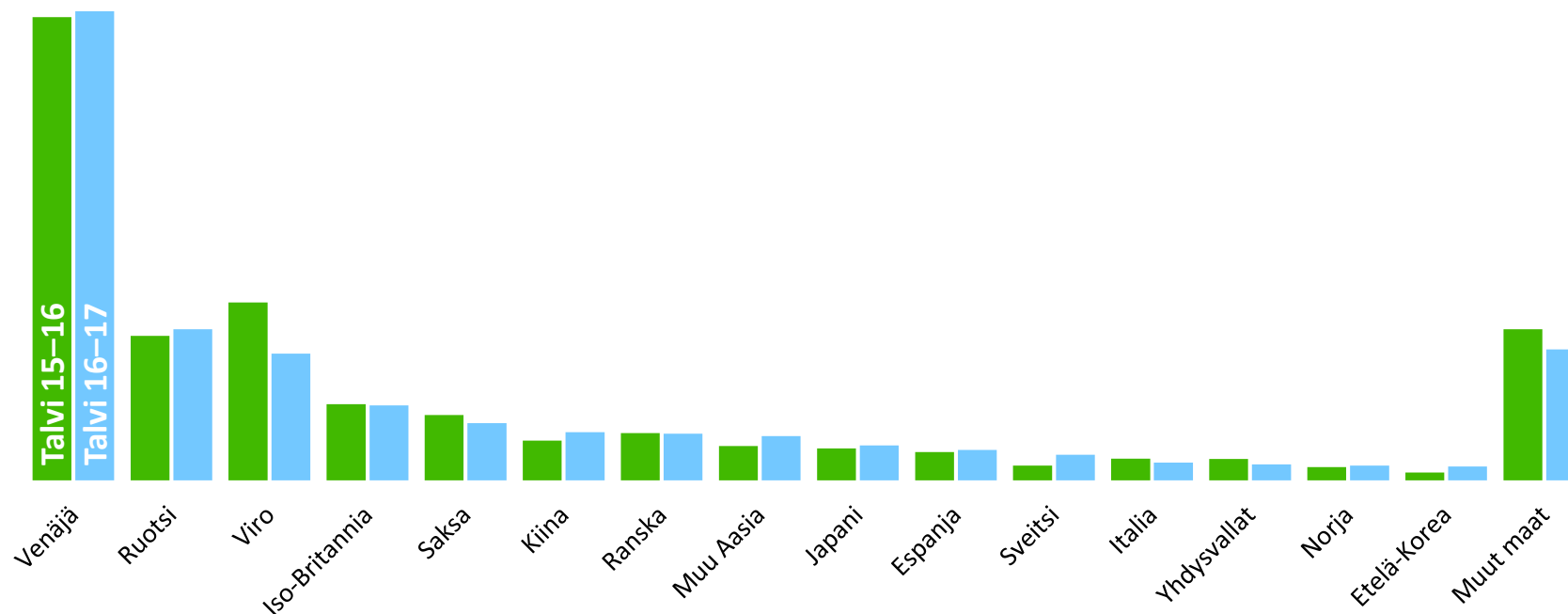
Tutkimustulosten virhemarginaali prosenttiluvuille on koko aineistossa enintään $\pm 1,1$ prosenttiyksikköä ja maakohtaisille prosenttiluvuille maasta riippuen enintään $\pm 1,6$ – $9,6$ prosenttiyksikköä.

VERTAILTAVUUDESTA

Tilastokeskus ja Matkailun edistämiskeskus toteuttivat Rajahaastattelututkimusta vuodesta 1998 vuoteen 2012 asti. Vuonna 2013 tutkimusta ei toteutettu. TAK Rajatutkimus aloitettiin vuonna 1997, mutta alkuvuosina se keskittyi venäläisten matkailuun Suomessa. Vuonna 2014 TAK Rajatutkimukseen otettiin mukaan kaikki muutkin kansalaisuudet. Verrattaessa Visit Finland matkailijatutkimuksen tuloksia Rajahaastattelututkimuksen tuloksiin, on syytä huomioida muutamia seikkoja.

Vuonna 2012 Tilastokeskus teki haastatteluja myös Tornion ja Karigasniemen raja-asemilla. Visit Finland matkailijatutkimuksessa näillä raja-asemilla ei haastatteluja kuitenkaan tehty. Sen sijaan haastatteluja tehtiin Imatran raja-asemalla, jossa Tilastokeskus ei haastatteluja ole tehnyt. Lähes viidennes Suomessa käyvistä venäläismatkailijoista matkustaa Imatran raja-aseman kautta.

Matkat Suomeen ulkomailta

Kuva 1. Matkat Suomeen: eri asuinmaiden osuudet talvikausilla 2015–16 ja 2016–17. Talvikaudeksi lasketaan marras–huhtikuu. Luvut eivät sisällä vaihtomatkestajia

Talvella 2016–17 ulkomailla asuvat matkailijat tekivät yhteensä 3,6 miljoonaa matkaa Suomeen. Määrä on kuusi prosenttia enemmän kuin edellistalvena. Matkoihin ei ole laskettu mukaan Suomessa työskentelevien yli 3 kk kestäneitä työ-/opintomatkoja, yli 50 kertaa Suomessa vuoden aikana käyneitä eikä vaihtomatkestajia. Venäläiset olivat selvästi suurin ryhmä tehden lähes 40 prosenttia talvikauden matkoista (edellistalvena 35 %), kun noin joka kymmenes matka tehtiin Ruotsista tai Virosta. Virolaisten osuus putosi hieman edellistalvesta (13 % →9 %). Ison-Britannian, Saksan ja Kiinan osuudet olivat viiden prosentin molemmin puolin. Muihin aasialaisiin kuuluvat mm. Singaporesta ja Taiwanista saapuneet matkailijat.

Visit Finland

VISIT FINLAND MATKAILIJATUTKIMUS TALVI 2016-17

TUTKIMUS- JA ANALYSOINTIKESKUS TAK OY

Matkustajat maittain, päiväkävijät, vaihtomatrustajat ja yöpymiset

Taulukko 1. Ulkomaalaiset matkailijat maittain, päiväkävijä, sekä yöpymiset Suomessa marras–huhtikuussa 2016–17

Asuinmaa	Matkailijoiden lukumäärä (1000; ei sisällä vaihtomatrustajia)	Matkojen lukumäärän muutos verrattuna talveen 2015–16	Päiväkävijöiden määrä (1000; suluisa osuus ko. maasta tulleista matkustajista, ei sisällä vaihtomatrustajia)	Öitä keskimäärin kaikki matkailijat	Öitä yhteensä (1000 yötä)	Haastatteluiden lukumäärä (marras–huhtikuu)
Yhteensä	3570	+ 6 %	1610 (45%)	3,7	13 130	7487
Venäjä	1348	+ 16 %	1039 (77%)	0,7	895	4229
Ruotsi	403	+ 11 %	180 (45%)	2,4	960	370
Viro	338	- 24 %	115 (34%)	4,9	1 666	376
Iso-Britannia	200	+ 5 %	26 (13%)	4,4	872	260
Saksa	152	- 7 %	31 (21%)	7,0	1 062	217
Kiina	128	+ 29 %	33 (26%)	6,4	825	269
Ranska	124	+ 5 %	14 (12%)	6,6	826	195
Muu Aasia	118	+ 38 %	28 (24%)	6,6	782	215
Japani	93	+ 16 %	39 (42%)	3,0	283	213
Espanja	81	+ 14 %	11 (14%)	12,8	1 043	115
Sveitsi	68	+ 83 %	3 (5%)	4,8	329	66
Italia	47	- 14 %	8 (16%)	11,1	521	67
Yhdysvallat	43	- 21 %	6 (15%)	10,7	456	143
Norja	40	+ 19 %	11 (27%)	3,4	136	55
Etelä-Korea	37	+ 87 %	12 (32%)	6,0	222	47
Muut maat	349	- 8 %	64 (18%)	6,6	2 309	650

Ulkomaalaiset matkailijat viettivät Suomessa marras–huhtikuussa noin 13,1 miljoonaa yötä. Eniten yöpymisiä kertyi Virosta (noin 1,7 miljoonaa) ja Saksasta (noin 1,1 miljoonaa) sekä Espanjasta (1,0 miljoonaa) saapuneista matkailijoista. Espanjasta tulleiden viipymä oli suurin (keskimäärin 12,8 yötä), minkä vuoksi myös heidän yöpymisvuorokausiensä määrä nousee suureksi. Venäläisten keskimääräinen viipymä oli vain 0,7 yötä, missä puolestaan näkyy päiväkävijöiden suuri osuus venäläismatkailijoista (77 %).

Matkan kesto ja yöpymispaikat

Taulukko 2. Matkailijoiden lukumäärä viipymän mukaan sekä eri viipymäryhmien osuus matkailijoista marras-lokakuussa

	talvi 2016– 17 (1000)	(%)
Päiväkävijät	1610	45 %
Yksi yö	363	10 %
Kaksi yötä	339	9 %
Kolme-neljä yötä	566	16 %
Vähintään viisi yötä	692	19 %
Yhteensä	3570	100 %

Ulkomaalaisista matkailijoista 45 prosenttia viipyi Suomessa vain päivän talvikaudella 2016–17. Toisaalta viidennes kävijöistä viipyi maassa vähintään viisi yötä.

Taulukko 3. Yöpyneiden matkailijoiden sekä vietettyjen öiden määrä majoitusmuodon mukaan marras-huhtikuussa

	Talvikaudella 2016–17 yöpyneet (1000), (osuus yöpyjistä)	Talvikaudella 2016–17 öitä keskimäärin	Talvikaudella 2016– 17 öitä yhteensä (1000), (osuus öistä)
Hotelli, motelli (tai sen yhteydessä oleva mökki)	975 (50 %)	3,7	3606 (27 %)
Retkeilymaja	86 (4 %)	5,2	445 (3 %)
Maksullinen leirintäalue (telta, asuntoauto, asuntovaunu, mökki)	14 (1 %)	6,1	87 (1 %)
Vuokramökki tai -asunto (yksityiseltä, välittäjältä, varaamoketjulta vuokrattu)	250 (13 %)	16,1	4023 (31 %)
Tuttavat tai sukulaiset	507 (26 %)	7,1	3599 (27 %)
Oma asunto tai mökki	118 (6 %)	14,9	1755 (13 %)
Työnantajan asunto (tai mökki)	25 (1 %)	6,8	170 (1 %)
Muu	57 (3 %)	9	514 (4 %)

Lukujen summa on suurempi kuin yöpyneiden ulkomaalaisten määrä, sillä yksi henkilö on voinut käyttää matkallaan useampaa kuin yhtä majoitusmuotoa. Esimerkiksi yhdellä paikkakunnalla hän on voinut yöpyä hotellissa ja toisella paikkakunnalla retkeilymajassa. Puolet yöpyneistä on majoittunut hotelleissa ja noin neljännes sukulaisten ja tuttavien luona. Suurin osuus öistä (lähes kolmannes) vietetään kuitenkin vuokramökeissä tai -asunnoissa, koska niissä viipymät ovat huomattavan pitkiä. Vuokra-asuntoihin lasketaan myös vertaismajoituspalvelut kuten Airbnb.

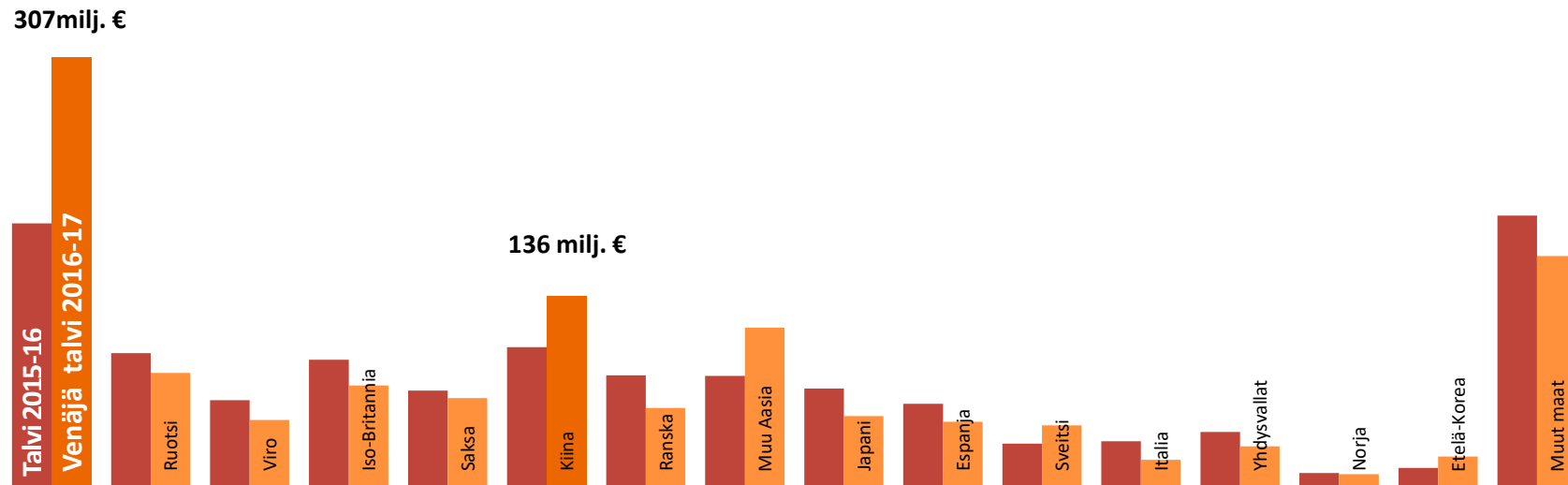
Yöpymispaikat

Taulukko 4. Yöpymispaikkojen käyttö maittain – osuus Suomessa vierailleista matkailijoista marras–huhtikuussa 2016–17 (ei sisällä vaihtomatkestajia)

	Hotelli, motelli	Retkeilymaja tai maksullinen leirintäalue	Vuokramökki tai -asunto	Tuttavat tai sukulaiset	Muu
Kaikki	27 %	3 %	7 %	14 %	6 %
Venäjä	9 %	1 %	4 %	8 %	2 %
Ruotsi	26 %	1 %	1 %	17 %	10 %
Viro	18 %	2 %	5 %	28 %	13 %
Iso-Britannia	54 %	4 %	11 %	19 %	5 %
Saksa	38 %	6 %	11 %	21 %	9 %
Kiina	51 %	10 %	15 %	2 %	8 %
Ranska	63 %	4 %	15 %	11 %	2 %
Muu Aasia	45 %	6 %	16 %	9 %	7 %
Japani	45 %	4 %	4 %	5 %	2 %
Espanja	37 %	2 %	13 %	28 %	11 %
Sveitsi	47 %	4 %	23 %	17 %	8 %
Italia	46 %	4 %	16 %	21 %	5 %
Yhdysvallat	38 %	6 %	10 %	26 %	8 %
Norja	51 %	1 %	2 %	19 %	4 %
Etelä-Korea	32 %	6 %	16 %	0 %	0 %
Muut maat	44 %	5 %	10 %	20 %	7 %

Hotelli- ja motellimajoituksen osuus kaikista matkailijoista oli hieman yli neljännes. Hotelli- ja motellimajoituksen osuus matkailijoista oli suurin Ranskasta, Isosta-Britanniasta ja Kiinasta sekä Norjasta tulleilla matkailijoilla. Sukulaisten tai tuttavien luona yöpyivät eniten Virosta, Espanjasta, Yhdysvalloista ja Saksasta sekä Italiasta tulleet matkailijat. Muita majoituksia ovat mm. oma asunto tai mökki ja työnantajan asunto tai mökki.

Rahankäyttö Suomessa

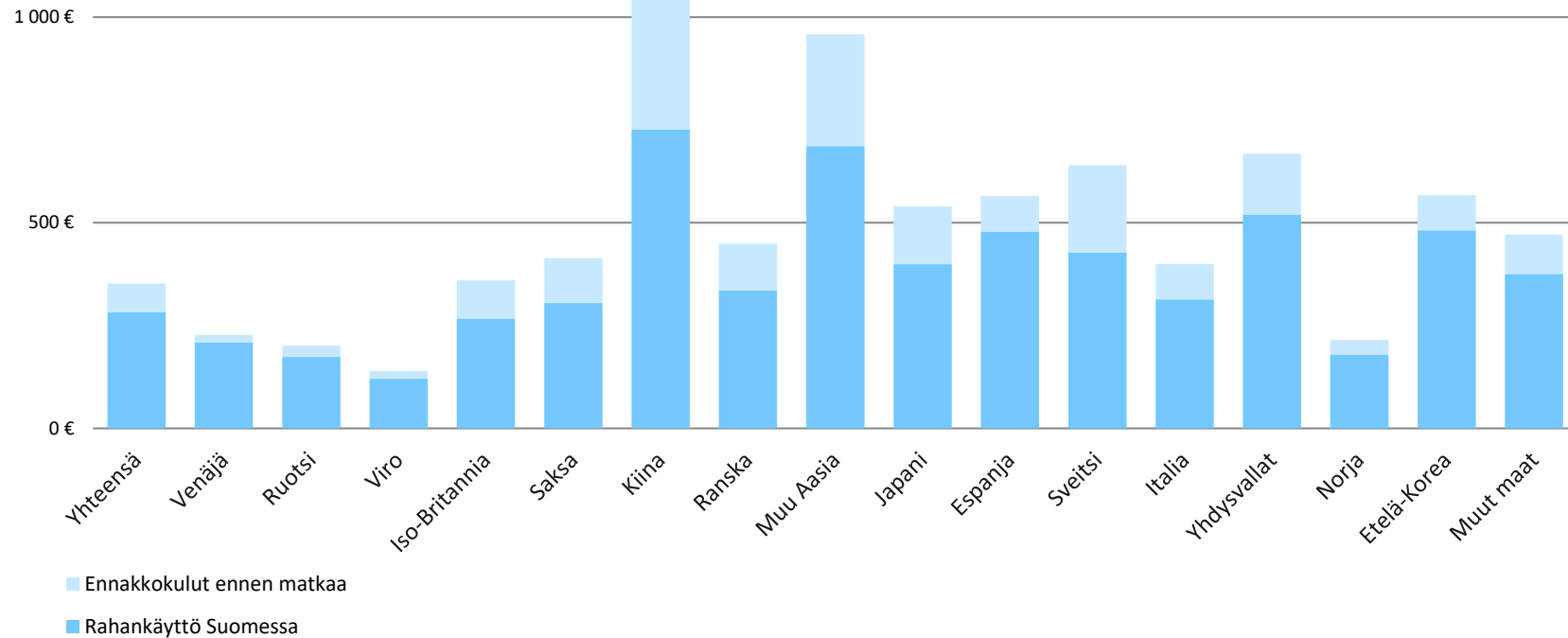

Kuva 2. Ulkomaalaisten matkailijoiden käyttämä rahamäärä Suomen-matkalla marras-huhtikuussa 2016–17 (miljoonaa euroa). Luvut sisältävät matkailijoiden kulutuksen sekä ennakkokulut ennen matkaa.

1,26 MILJARDIA (1,21 MILJARDIA TALVIKAUDELLA 2015–16)

Ulkomailla asuvat matkailijat kuluttivat talvikaudella 2016–17 Suomessa noin miljardi euroa (909 milj. talvella 2015–16). Lisäksi he maksoivat ennakkoon Suomen-matkapaketeista, majoituksista, autovuokrista yms. 250 miljoonaa euroa (298 M €). Tästä summasta kuitenkin osa jää ulkomaisille matkatoimistoille ja matkapalveluiden välittäjille. Venäjällä asuvat matkailijat käyttivät reilun neljäsosan (28 %) ja kiinalaiset noin 9 prosenttia kaikesta ulkomaalaisten Suomessa käyttämästä rahasta. Jos myös ennakot lasketaan mukaan, nousee kiinalaisten osuus noin 11 prosenttiin kaikesta käytetystä rahasta. Venäläisten kohdalla kasvu oli suurinta johtuen etenkin kasvaneista ostokseen käytetystä rahasta.

Rahankäyttö matkailijaa kohden

Kuva 3. Rahankäyttö matkailijaa kohden marras–huhtikuussa 2016–17 Suomessa kansallisuuksittain.

Talvikaudella 2016–17 Suomessa vierailleista ulkomaalaisista kiinalaiset, 'muut aasialaiset' ja yhdysvaltalaiset sekä sveitsiläiset käyttivät eniten rahaa matkailijaa kohden. Kokonaisrahan-
käytössä suurimman ryhmän, venäläisten kulutus on nyt yhteensä 227 euroa per matkailija. Muihin aasialaisiin kuuluvat mm. Singaporesta ja Taiwanista saapuneet matkailijat. Ennak-
kokulut sisältävät mm. suomalaisiin autovuokriin ja majoitukseen ennen matkan alkua tehdyt varaukset.

Rahankäyttö matkailijaa kohden ja yhteensä kululajeittain

Taulukko 5. Rahankäyttö matkailijaa kohden kululajeittain, eri kululajien osuus käytetystä rahasta sekä eri kululajeihin yhteensä käytetty rahamäärä marras-huhtikuussa 2016–17.

	matkailijaa kohden talvi 2016–17 (€)	% käytetystä rahasta	yhteensä talvi 2016–17 (M €)
Ennakkokulut	70	20 %	249
Majoittuminen	63	18 %	225
Ravintolat ja kahvilat	46	13 %	163
Ostokset ja elintarvikkeet	119	34 %	426
Liikkuminen ja polttoaineet	22	6 %	79
Muu	32	9 %	115
Yhteensä Suomessa	352	100 %	1256

Suomessa talvikaudella 2016–17 vierailleet ulkomaalaiset käyttivät keskimäärin 70 euroa matkaan liittyviin ennakkokuluihin, kuten majoitukseen tai autonvuokraukseen liittyviin etukäteismaksuihin. Suomessa rahaa käytettiin palveluihin ja tuoteostoihin keskimäärin 282 euroa, joten ennakkokulut mukaan lukien matkailijat käyttivät keskimäärin 352 euroa Suomen-matkallaan. Ostosten ja elintarvikkeiden suurta osuutta selittää osaltaan venäläismatkailijoiden suuri osuus: heillä ostosten ja elintarvikkeiden osuus on lähes kolme neljästä Suomen-matkan käytetystä eurosta.

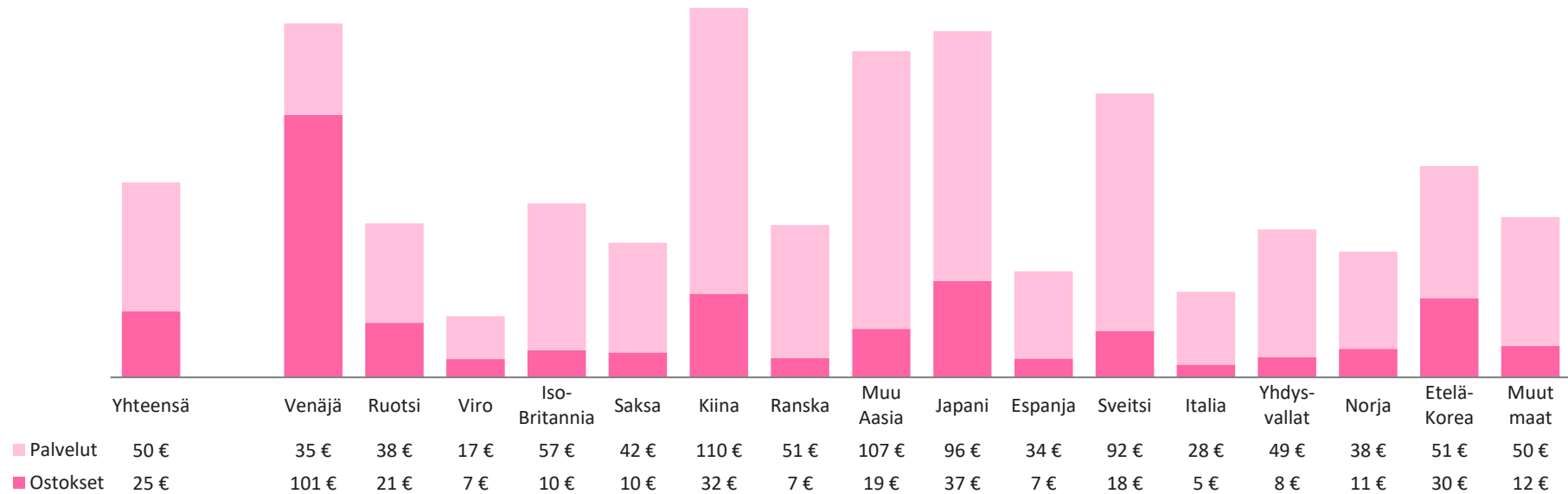
Rahankäyttö yhteensä sekä päivää ja matkailijaa kohden

Taulukko 6. Rahankäyttö päivää ja matkailijaa kohden sekä yhteensä kansallisuuksittain marras-huhtikuussa 2016–17. Luvut sisältävät vaihtomatrustajat.

Asuinmaa	Rahan käyttö Suomessa päivää kohden (€)	Rahan käyttö Suomessa matkailijaa kohden (€)	Rahan käyttö Suomessa yhteensä (M €)	% ulkomaalaisten Suomessa käyttämästä rahasta	Ennakkokulut yhteensä (M €)	Kaikki yhteensä (M €)	Kokonaisrahankäytön muutos (M €) verrattuna talveen 2015–16 (sis. ennakkokulut)	Kokonaisrahankäytön muutosprosentti verrattuna talveen 2015–16 (sis. ennakkokulut)
Yhteensä	60	282	1007	100 %	249	1256	+ 49	+ 4 %
Venäjä	126	209	282	28 %	24	307	+ 119	+ 63 %
Ruotsi	51	174	70	7 %	11	81	- 14	- 15 %
Viro	20	121	41	4 %	6	47	- 14	- 23 %
Iso-Britannia	50	268	54	5 %	18	72	- 18	- 20 %
Saksa	38	305	46	5 %	17	63	- 5	- 8 %
Kiina	98	726	93	9 %	43	136	+ 37	+ 37 %
Ranska	44	335	42	4 %	14	56	- 23	- 30 %
Muu Aasia	90	687	81	8 %	32	113	+ 35	+ 44 %
Japani	99	399	37	4 %	13	50	- 20	- 28 %
Espanja	35	479	39	4 %	7	46	- 13	- 22 %
Sveitsi	73	428	29	3 %	14	43	+ 13	+ 43 %
Italia	26	314	15	1 %	4	19	- 13	- 42 %
Yhdysvallat	44	520	22	2 %	6	28	- 10	- 27 %
Norja	41	180	7	1 %	1	9	- 1	- 9 %
Etelä-Korea	69	482	18	2 %	3	21	+ 8	+ 63 %

Venäläiset matkailijat käyttivät talvella 2016–17 Suomessa rahaa 146 euroa matkapäivää kohden, kun japanilaiset matkailijat käyttivät 115 ja kiinalaiset 109 euroa matkapäivää kohden ilman ennakkokuluja. Kaiken kaikkiaan Suomessa eniten rahaa käyttivät, ilman ennakkomaksuja, venäläiset (282 M €), kiinalaiset (93 M €), ryhmä muu Aasia (esim. Singapore ja Taiwan; 81 M €), ruotsalaiset (70 M €) ja britit (54 M €).

Rahankäyttö ostoksiin ja palveluihin matkapäivää kohden

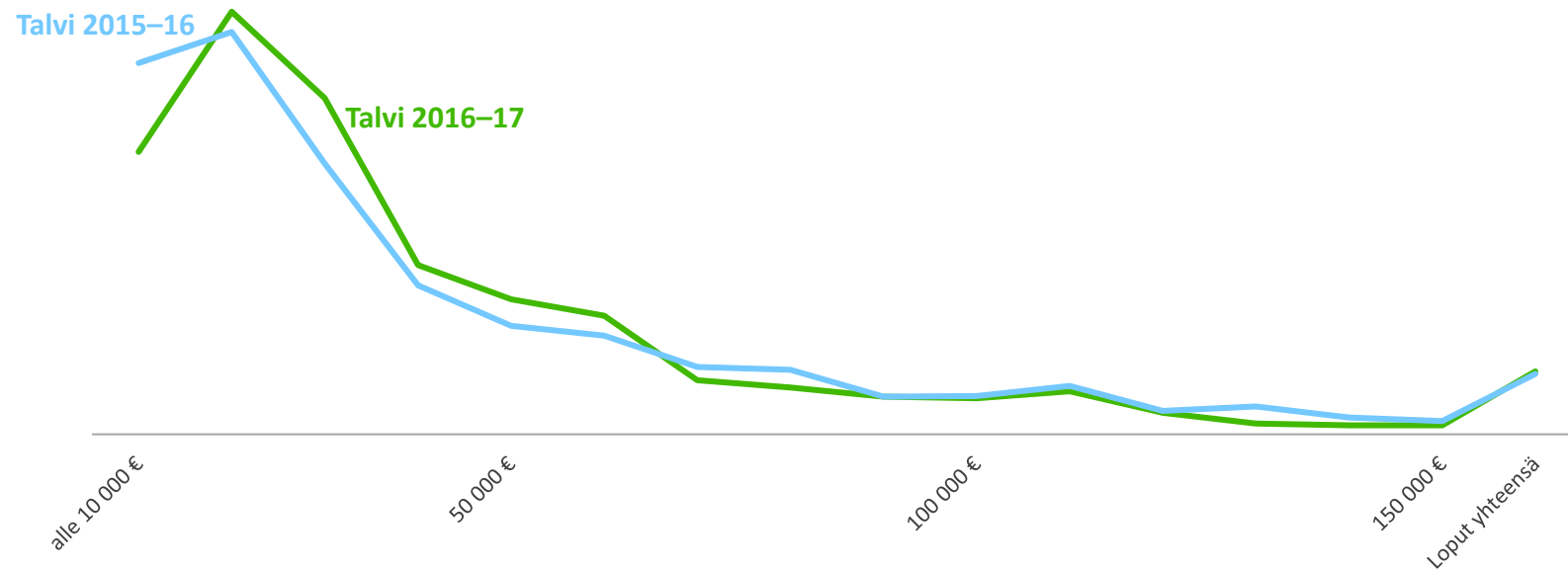

Kuva 4. Suomessa päivää kohden käytetty rahamäärä ostoksiin ja palveluihin marras–huhtikuussa 2016–17.

Venäläiset ovat ainoa ryhmä, joka käyttää ostoksiin enemmän rahaa kuin palveluihin. Vaikka rahankäyttö matkailijaa kohden on venäläisillä verrattain pieni, on heidän matkapäiväkohtainen rahankäyttö iso, koska suurin osa venäläisten tekemistä matkoista on yhden päivän ostosmatkoja. Matkapäiväkohtainen kulutus on suuri myös erityisesti Kiinasta, Japanista ja 'muusta Aasiasta' tulleiden matkustajien keskuudessa.

Matkailijoiden profiili

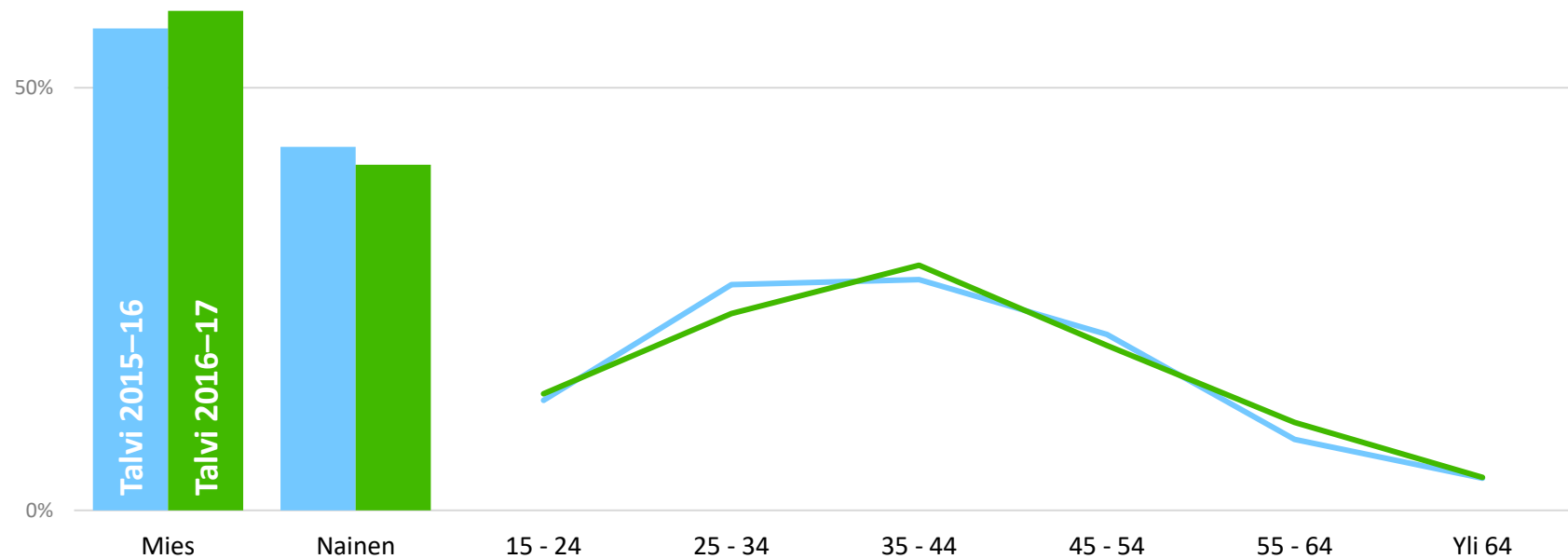
Perheen tulojakauma

Kuva 5. Ulkomaalaisten matkustajien perheen tulotasojakauma (brutto, vuosi) talvikausilla 2015-16 ja 2016-17.

Yli puolet Suomessa käyvien ulkomaisten matkailijoiden perheistä tienaa alle 30 000 euroa vuodessa. Edellistalveen verrattuna kaikkein pienituloisempien ryhmä oli nyt hieman pienempi ja keskituloisten suurempi. Suomalaisien tuloihin verrattuna Suomessa käyvät matkailijat ovat verrattain pienituloisia, vaikkakin myös erittäin varakkaita matkailijoita vierailee Suomessa.

Sukupuoli- ja ikäjakauma

Kuva 6. Ulkomaalaisten matkustajien sukupuoli- ja ikäjakauma talvikausilla 2015-16 ja 2016-17.

Miehiä kävi Suomessa noin 1,4-kertainen määrä naisiin verrattuna ja tämä ero kasvoi hieman talvikaudesta 2015-16. Edellistalveen verrattuna ikäjakaumassa ei kuitenkaan ole suurta eroa.

Finpro, Visit Finland

Porkkalankatu 1, PL 358

FI-00181 Helsinki

www.visitfinland.fi/

ISBN 978-951-822-061-2 (verkkojulkaisu)

ISSN 2342-8791 (verkkojulkaisu)